Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Trinxeres de Martells

Castellfollit de Riubregós

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	Partide de Martells
Emplaçament	Al cap d'un camí de 400 m que parteix del camí d'Ivorra
Alçada:	650

Coordenades:

Latitud:	41.75559
Longitud:	1.42625
UTM Est (X):	369166
UTM Nord (Y):	4623837

Classificació

Número de fitxa	08060 - 63
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Any	1939
Autoria de l'element:	Exèrcit Nacional
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Es troben ocultes per la vegetació.
Protecció	Inexistent
Accés	Obert
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08059A00500174
Fitxes associades:	

Trinxeres de la Costa de Balaguer

Autoria de la fitxa	Xavier Bermúdez López
Data de registre de la fitxa:	dc., 13/04/2016 - 02:00

Descripció

Trinxeres de la Guerra Civil situades al costat del camí d'accés a un camp de conreu. Tenen una amplada d'1 m, i la seva longitud podria superar els 100 m, la trinxera. No obstant, la proliferació de vegetació i l'acumulació de fullaraca no permet donar-ne més detalls.
Per la seva ubicació, al sud del terme i orientades cap al nord, podria tractar-se de trinxeres excavades per l'exèrcit franquista el dia 22 de gener de 1939 en el seu avanç cap al nucli de Castellfollit de Riubregós, on van trobar la resistència organitzada des de les trinxeres de la Costa de Balaguer, part del sistema defensiu republicà anomenat L3.

Història

L'avanç del front de l'Ebre, el març de 1938, va trencar en dos el territori republicà. El mes d'abril, l'Estat Major Central de l'Exèrcit Popular va reaccionar emetent unes directives per traçar successives línies de defensa d'oest a est (anomenades L1, L2, L3, L4, L5 i L6), de les quals només se'n va completar la primera meitat.
L'ofensiva de l'exèrcit sollevat va començar a finals de desembre de 1938. En pocs dies van trencar la L1 per Tremp, la Baronia, Balaguer i Faió. Transgredida aquesta línia, en els dies immediats van seguir avançant cap a l'est (Artesa de Segre cau el 4 de gener de 1939 i les Borges Blanques el 5 de gener). A mitjans de gener, malgrat la presència de les divisions de l'Exèrcit Popular i les voladures de ponts que anaven deixant darrere seu, l'exèrcit franquista ja es trobava en disposició d'assaltar la L2: el 16 de gener cau Ponts, i el 17 Cervera i Ciutadilla. Des d'aquestes dues línies d'avanç, per la Noguera i la Segarra, la vall del Llobregós estava totalment exposada.
L'exèrcit franquista va entrar al terme de Castellfollit venint d'Ivorra, el dia 21 de gener al matí. Abans d'arribar al poble, van trobar un avanç defensiu que els va fer aturar, però van anar prenent posicions a tot el marge oest del termesense passar a la riba dreta del Llobregós. L'endemà, dia 22, hi va haver l'enfrontament més intens, amb l'exèrcit republicà instal·lat a les elevacions al nord del riu. Part de l'exèrcit franquista va poder passar el Llobregós més al nord, d'amagat, impedint la voladura del pont. Quan van arribar a les cotes altes, trinxera rere trinxera, els defensors ja n'havien marxat. En total, els enfrontaments a Castellfollit van deixar 83 morts al bàndol republicà, i 2 al franquista.
El 22 de Gener també va caure Igualada davant l'avanç de tropes vingudes des de Montblanc; aquella mateixa nit, el comandament de l'Exèrcit Popular va ordenar l'abandonament de la L-3 i la retirada a posicions de la L4, que realment no havia estat acabada de construir.

Bibliografia

http://bit.ly/1VUiBLg

Enllaços d'interès:
http://bit.ly/1S6beeQ